

Ugrabljeni kraljevič (Pravljica)

15.

Vihar je prenehal, morje se je polagoma umirilo. Oblaki so hiteli po nebu, kakor blodne misli, blede zvezde so se prikazovale med njimi. Na vzhodu se je pričelo svitati.

V kapitanovi kajuti so ležali na mehkih preprogah z visokimi vzglavji ubogi trije ponesrečenci. Kapitan, vojaški poveljnik in trije častniki so se prizadevali, obuditi jih k zavesti. Z dišečim arabskim oljem so jim drgnili čelo in sence; ustnice so jim močili s pomarančnim in citronovim sokom.

Prvi se je zavedel Tonček. Planil je pokonci.

»Kje sem? Kje je princ? Francka, kje si?!«

Začudeno je gledal okoli stoječe. Ozrl se je okrog sebe, zagledal na tleh nepremično ležečo Francko, poleg nje princa.

»Francka! Moja draga sestra, poglej me, jaz sem pri tebi, tvoj bratec! Francka!«

Pokleknil je k njej na preprogo in jo božal po licih. Francka se je prebudila.

»Moja mamica, kje ste? Mamica, mamica!«

Tonček je ljubeče pritisnil svoj obraz ob njeno čelo.

»Ni mamice, Francka, mamica je doma. Jaz sem tu, tvoj bratec Tonček, poglej me!«

Ko je Francka spoznala, da ne sanja, da je vse to, kar se godi krog nje, živa resnica, je objela Tončka okrog vratu.

»Moj dragi bratec, kako sem vesela, da te spet vidim. Ali nismo utonili?«

»Kakor vidiš, nismo. Poglej, kakšni visoki gospodje stoje okrog nas. Mislim, da smo na neki tuji ladji.«

Častniki so strmeli nad prikupljivim vedenjem mladega dečka in deklice. Razumeli pa seveda niso niti besede tujega jezika.

Kapitan je slonel ob prinčevem vzglavju. Nežno je božal princa po bledih licih, utiral mu potno čelo, na ustnice pa mu je od časa do časa kanil kapljico citronovega soka.

Princ je odprl oči. Z bolnim pogledom je motril kapitana.

»Kje sem?« je zašepetal.

»Visokost, tu se vam ni treba ničesar bati; med vašimi vdanimi prijatelji ste, na ladji njegove Svetlosti, vašega očeta.«

Prinčev pogled je blodil naokoli, kakor da nekaj išče; visoko čelo se mu je zmračilo, kakor da si hoče nekaj priklicati v spomin.

Princ se je nenadoma vzravnaval na ležišču.

»Tonček! Francka! Rešena! Kje je opica Diki?«

»Tudi opica Diki se je rešila na krov, Visokost.«

Ni mogoče popisati, kakšno veselje je zavladalo na ladji po teh žalostnih dogodkih. Kako prisrčno je bilo svidenje med princem, Tončkom in Francko! Kakor iz daljnih sanj so jim vstajale pred očmi meglene podobe življenja med morskimi roparji, nočnega bega, stranske vožnje po morju in tistih tre-

notkov, preden so izgubili zavest. Zdaj pa so rešeni vsega, domovina se jim že smehlja nasproti.

Domovina? Da, princ bo kmalu spet videl svojo domovino, svojega očeta. Toda Francka in Tonček, ali bosta še kdaj uživala ljubezen svojih roditeljev, ali bosta še kdaj videla svoj ljubi slovenski dom?

Kako daleč, daleč je njiju domovina! —

»Moj dom bo odslej tudi vajin dom,« je iskreno pripomnil princ, ko je videl otožnost v očeh svojih dragih prijateljev.

»Gospod kapitan,« je nadaljeval princ.

»Za mojim očetom sta mi ta deček in deklica najdražja na svetu. Odslej sta mi — brat in sestra!«

»Naše najiskrenejše spoštovanje, Visokost.« Kapitan in vsi navzoči častniki so se globoko poklonili.

Vse najboljše in najokusnejše, kar je zmogla umetnost ladijskega kuharja, so nanosili strežaji na slavnostno okrašeno mizo v ladijski jedilnici.

V sredi je sedel princ don Fernando, na levi in desni od njega pa Tonček in Francka. Opica Diki pa se je mastila ob prinčevih nogah z mastno gosjo pečenko.

Princ ni mnogo jedel. Nekaj ga je tiščalo v prsih, večkrat je tiho pokašljeval. Velikodušno je ukazal, naj tudi ujetnikom neso nekaj navadnih jedil, stari Sabini pa da naj postrežejo s kakim boljšim prigrizkom.

In strežaji so takoj izpolnili prinčev ukaz.

Ko so vojaški strežaji postavili jedi pred ujetnike, se jih nekateri izmed njih niso hoteli dotakniti; obrnili so se vstran, si grizli v onemogli jezi ustnice in preklinjali svojo usodo. Ženske in otroci pa so s slastjo použili vse, kar so jim nanosili strežaji.

Tudi Sabina je imela silno slast do jedi. Kar ni mogla prehvaliti izvrstne kuhinje, ki da ji ni para na nobeni ladji v španskih vodah.

»Pa recite, da se stara Sabina lepo zahvali njegovi Visokosti, prežlahtnemu princu. Oh, vedno sem ga spoštovala, nisem mu rekla nikoli žal besede. Nisem kriva, da je bil princ naš ujetnik, jaz nisem kriva. To mu sporočite, pravim. O, sveti Jakob Komposteljski, pomagaj nam!«

Strežaj je obljubil zgovorni stariki, da bo vse sporočil princu, in je odšel.

Rodrigo je še vedno čepel na istem mestu. Jed mu očitno ni preveč dišala, kajti zajel je samo nekajkrat, potem pa je porinil posodo z jedjo od sebe.

»Ali bi smel govoriti z gospodom princem? je vprašal mimoidočega vojaka.

Ta ga je nezaupno pogledal.

»Sporočim njegovi Visokosti!«

Čez nekaj minut sta stopila v kajuto dva oborožena vojaka in odpeljala Rodriga pred princa.

»Kaj želiš od mene?« je nagovoril princ nekdanjega pomagača Esméraldovega.

Trpljenje, ki ga je moral prestati zaradi morskih roparjev, mu je živo

stopilo pred oči. Neprijazno je motril Rodriga, ki se je vrgel pred njim na kolena.

»Prežlahtni gospod princ! Vem, da smo odslej v oblasti njegove Svetlosti vašega očeta in priznavam, da smo zaslužili najostrejšo kazen za svoje zločine. Vendar vas prosim: odpustite mi, recite pri knezu zame dobro besedo, da me bo milejše sodil. Poglavar Esmeraldo me je zapeljal, da sem mu pomagal pri vaši ugrabitvi...«

»Ti si bil torej Esmeraldov pomagač? Hitro končaj, ne maram te dolgo poslušati,« ga je ostro zavrnil princ.

»Samo še nekaj besed! Maščeval sem se nad Esmeraldom.« —

»Ti? Kje je Esmeraldo?«

»Tega tudi jaz ne vem. Vem samo, da sem izdal kapitanu ladje »Abduraman« skrivališče morskih roparjev. Ravno v tisti noči, eno uro po vašem begu, se je približal »Abduraman« obali pod naselbino morskih roparjev. Vse drugo vam je pa itak znano. Moje maščevanje nad Esmeraldom, ki me je črtil in kruto ravnal z menoj, je bilo s tem izvršeno.«

Rodrigo je utihnil, glavo je povesil na prsi. Srepa ga je gledal princ.

»Pripomogel si do tega, da so mene in ta dva moja najdražja rešili — to je res. Toda postal si izdajalec! To pa je najgrša lastnost in jaz jo zaničujem.«

Rodrigo ni pričakoval takih besed od štirinajstletnega dečka. Od gneva in sramu je zardel kakor otrok.

»A če ni zame več odpuščanja, vas prosim, da mi izpolnite samo eno željo...«

»Torej? Govori hitro!«

Rodrigo si je odpel obleko na prsih, snel okrogel obesek, ki ga je nosil na zlati verižici okrog vratu, in ga pomolil princu.

»Izročite ta obesek moji materi, če še živi, in recite, da jo prosim odpuščanja. Mene ne bo več vide-la... Moja mati je Clasida, dojilja princa dona Fernanda iz Toleda!«

Bled kakor zid je držal princ v roki zlat obesek, na katerem je bila naslikana ženska glava — slika njegove stare, dobre dojilje Claside!

»Če je to resnica, potem ti odpuščam, zavoljo tvoje matere ti odpuščam. Pojdi!«

Dva oborožena vojaka sta odpe-ljala Rodriga nazaj med njegove tovariše.

Princa je ta dogodek globoko potrl. A zdaj ni bilo časa za razmišljanje, kajti prihitel je mornar in

naznanil princu, da se že prikazuje španska obala.

Princ, Tonček in Francka — seveda tudi opica Diki — so hiteli na krov. Mlado jutro se je smehljalo nad morjem. »Abduraman« je veselo rezal valove. Beli galebi so obkroževali ladjo in posedali po jamborih. V daljavi na obali so se dvi-

gali v nebo visoki stolpi cerkva in mošej.

Valencija!

Princ, Tonček in Francka so se držali za roke in strmeli v daljavo.

Kako različna, vesela in žalostna čuvstva so prekipevala v teh mladih srcih!

(Dalje prihodnjič.)

Majda in Milan (Resničen dogodek)

Nekega zimskega popoldneva sta sedela Milan in Majda v zakurjeni sobi in se pridno učila. In sicer kar oba na glas. Hotela sta drug drugega prepiti. Milana to pri učenju ni nič motilo, dočim se je Majda venomer jezila nad bratcem, naj se vendar uči bolj tiho, češ da njo to njegovo vpitje zelo moti.

Tedaj jima je mamica svetovala, naj si oba zamašita s palci ušesa, da tako drug drugega ne bosta motila pri učenju. Milan se je seveda takoj oglasil, češ, da njega Majdino vpitje prav nič ne moti. Sestrica je pa sledila maminemu nasvetu in si takoj s palci zamašila ušesa. Iz obraza se

ji je bralo, da je bila sedaj zadovoljna, ker se je lahko nemoteno učila. Ni pa še poteklo četrt ure, ko si je Majda nenadoma odmašila ušesa in proti bratcu jezno zakričala: »Jaz imam že zadosti tega, sedaj si pa še ti za nekaj časa zamaši ušesa!« Milan jo začudeno pogleda, nato ji pa prav počasi odgovori: »Sem radoveden, kaj boš ti imela od tega, če si bom jaz mašil ušesa!« Nato se je prav poredno namuznil in se učil dalje.

Majda ga je takoj razumela in v zadregi sklonila glavico nad knjigo, kakor da bi ga ne bila slišala...

Mamica

Ivan Čampa

Mamin nasmeh

Lepe so zvezde,
ki v biserni noči
kakor dragulji
na žametnem plašču
gledajo tiho
name z neba.

Še lepše so cvetke,
ki v zgodnji pomladi
na mladi livadi
ob bistrem potočku
prekrasno cveto,
dehtijo sladko.

A lepša kot rože
in zvezde večerne
je mamica moja,
kadar ljubeče
in s tihim smehljajem
zre mi v oči . . .